

Adaptační program - MŠ Rosnička, Praha 13, Běhounkova 2474

Jednou z podmínek naplňování cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je možnost postupné adaptace nově přichozích dětí na prostředí, časový rámec dne a způsoby a metody preprimárního vzdělávání v mateřské škole.

Záměrem tohoto programu je přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi, které se připravují na vstup do první vzdělávací instituce v životě dítěte. Seznámit rodiče s pedagogy, provozními zaměstnanci a prostředím mateřské školy. Následující projekt není rigidním a neměnným plánem, ale přizpůsobuje se konkrétním a individuálním potřebám dětí, pedagogů i zákonných zástupců. Na základě pravidelného vyhodnocování a zkušeností, může být obměňován.

1. Opatření k minimalizaci adaptačních problémů ze strany mateřské školy před zahájením předškolního vzdělávání

Den otevřených dveří

Před zápisem (duben) je rodičům a jejich dětem umožněna návštěva mateřské školy během jejího běžného denního programu. Rodiče, ale především jejich děti mají možnost poznat pedagogy i ostatní zaměstnance mateřské školy a pozorovat je při práci a především při komunikaci s dětmi. Prohlédnout si prostory MŠ, tedy i ty, do kterých pak během školního roku nemají přístup (např. ložnice). Mohou vidět materiálně-technické vybavení, hračky a didaktické pomůcky. A během pobytu v mateřské škole na sebe mohou nechat působit klima a spolu s ním vnímat i estetiku prostředí.

Schůzka s rodiči

Na konci školního roku (červen) se mohou rodiče přijatých dětí zúčastnit informativní schůzky s budoucími učitelkami a vedením mateřské školy. Získají zde informace o časovém rámci dne v mateřské škole, provozní době, způsobech a možnostech stravování, vybavení dítěte (přezůvky, náhradní oblečení apod.).

Informační dopis

Rodiče nově přijatých dětí dostanou informační dopis, ve kterém jsou následující údaje: adresa a název mateřské školy, telefonní spojení, email a odkaz na webové stránky, provozní doba mateřské školy, časový rámec dne, požadavky týkající se oblečení, hygienických potřeb a vybavení dítěte

2. Opatření k minimalizaci adaptačních problémů ze strany mateřské školy při zahájení předškolního vzdělávání

Dvě učitelky ve třídě během dopoledne

V prvním týdnu školního roku jsou v 1. třídách (žluté a zelené), do které nastupuje největší část nově přijatých dětí, přítomny po celý den obě třídní učitelky. Ve 2. a 3. třídě (červená a modrá), kam nastupují jednotlivé, především předškolní děti, jsou vždy první den přítomny všechny učitelky, taktéž od rána.

Rodiče v mateřské škole

V prvním školním týdnu mohou být, podle potřeby jednotlivých dětí a podle možností jejich zákonných zástupců, přítomni rodiče po celou dobu pobytu dítěte v mateřské škole. Po domluvě s učitelkou a vedením MŠ se délka pobytu rodičů může prodloužit i na delší dobu než je jeden týden. V čase se pobyt rodičů postupně zkracuje.

Starší děti v první třídě

Dalším zdrojem podpory a odstranění případných adaptačních potíží je přítomnost starších a zkušenějších dětí v první třídě. Pokud jsou podmínky při skladbě třídy příznivé, zůstávají některé starší děti v první třídě a jsou podporou, na něž se nově přichozí mohou obrátit a jejich prostřednictvím tak lépe pochopit pravidla a zvyklosti při hrách a ostatních činnostech v mateřské škole. Pokud tyto podmínky nemohou být z hlediska kapacit jednotlivých tříd a věkové skladbě dětí příslušného ročníku naplněny, přicházejí do první třídy na návštěvu děti ze 2. a 3. třídy.

Empatický přístup k dětem i rodičům

Citlivé přijetí, klidné vystupování, usměvavá a tolerantní učitelka jsou základem pro získání důvěry a zmírnění obav z nového prostředí. A to jak pro dítě, tak i pro jeho rodiče.

Plyšák

Existence pevného bodu, známe osoby nebo předmětu v cizí situaci zmenšuje nejistotu a případný strach z neznámého prostředí. Proto mohou nově přichozí děti, které jsou zařazeny do 1. třídy mateřské školy nejen po dobu adaptačního období (cca 1 měsíc), ale po celý školní rok s sebou do školky nosit svou nejmilejší hračku z domova (přiměřená velikost)

3. Opatření k minimalizaci adaptačních problémů ze strany zákonných zástupců

Mluvte s dítětem o tom, co se ve školce dělá. Vyhněte se negativním popisům, jako „počkej, tam tě naučí poslouchat“ apod.

Zvykejte dítě na odloučení. Při odchodu kamkoli láskyplně a s jistotou řekněte, že odcházíte, ale vrátíte se. Pusťte dítě na odpoledne k babičce, nechejte tetu, aby ho na chvíli pohlídala.

Vymyslete si nějaký rozlučkový rituál, např. štípaná pusa, který dítěti jasně řekne, kdy je loučení konec.

Ved'te dítě k samostatnosti zvláště v oblékání, hygieně a jídle. Nebude pak zažívat pocity, že bude jediné, které to neumí nebo je pomalé a uniknou mu hrové činnosti.

Dejte dítěti jasně najevo, že rozumíte jeho obavám ze vstupu do nového prostředí, ale ujistěte ho, že mu věříte, že to zvládne. Nikdy mu školkou nevyhrožujte slovy, když budeš zlobit, nechám tě ve školce i odpoledne.

Pokud bude dítě plakat, buďte přívětiví, ale rozhodní. Rozloučení by se nemělo zbytečně protahovat. Neodcházejte však ani narychlo nebo tajně a už vůbec ne ve vzteku nebo v hádce. Pokud dítě opravdu pláče, zvažte možnost odvést ho domů. Dítě se nebude zlobit na maminku, že ho ve školce nechala, ale ta špatná bude paní učitelka, která ho od maminky odloučila.

Dejte dítěti sebou něco důvěrného (hračku, šátek, obrázek).

Plňte své sliby, když řeknete, že přijдете po obědě, měli byste skutečně přijít.

Ujasněte si, jak se k pobytu svého dítěte ve školce stavíte vy. Pokud máte obavy z odloučení od dítěte a nejste skutečně přesvědčeni, že dítě do školky chcete dát, tak jej tam nedávejte. Dítě velmi dobře vycítí váš strach, a pokud se vy nezbavíte své úzkosti, nemůžete zbavit dítě té jeho. Případně se v rodině dohodněte, že dítě bude vodit do školky ten, kdo s tím má menší problém.

Domluvte si s učitelkou dobu a délku adaptace. S dítětem můžete přijít do třídy a pobýt tam nejprve hodinu, poté do svačiny, do oběda a to po celý první týden po nástupu do školky. Oznamte to svému dítěti, ať ví, co ho čeká.

Přečtete dítěti jídelníček, ale neodrazujte ho případnými komentáři typu, „to ty nejíš.“ Dítě, ještě ne zcela osobnostně vyhraněné, nedělá to, co mu řekne citově blízký dospělý.

Mluvte před dítětem o školce i učitelkách dobře, pokud vám v tom něco brání, nemusí o tom dítě vědět.

Opravujte dítětem nesrozumitelně vyslovovaná slova. Drmolení, patlaní a nesrozumitelná výslovnost ho bude handicapovat ve společnosti ostatních dětí.

4. Co všechno bych mělo dítě znát, než přestoupí rámec rodiny a vstoupí do mateřské školy?

Chodí, leze, běhá a vůbec se samostatně pohybuje.

Samo se nají (lžící), používá toaletu z vlastního podnětu, oblékne a svlékne se s lehkou dopomocí, umyje si ruce, vyčistí si nos.

Hraje si a hrou se samo zabaví.

Myslí v konkrétních obrazech a je zvědavé, ptá se proč, jak, kdy.

Pozoruje a napodobuje okolí.

Mluví a dorozumívá se o věcech běžné denní potřeby a to jak s dětmi, tak i s dospělými.

Reaguje na zavolání svého jména.

Je přístupné výzvám, návodům a domluvám. Používá zájmeno „já“ vzhledem ke své osobě.

Prosazuje svou vůli, svoje chtění, umí dát najevo své citění.

Bere na vědomí přítomnost druhého dítěte a případně je schopno se s ním domluvit.